

**IN DEZE
NIEUWSBRIEF:**

- Vernieuwde Museum Sjoel Elburg Geopend
- Een ambitieus project voltooid
- Vrienden Bedankt
- Tentoonstelling Martin Monnickendam
- Een onderscheidend museum

Aan de vrienden en vrijwilligers van Museum Sjoel Elburg.

De gebeurtenissen van de afgelopen weken vormen de aanleiding voor deze extra uitgave van de 'Sjofar'.

U ontvangt deze keer een **extra** exemplaar, om weg te geven aan een goede bekende. Natuurlijk in de hoop dat dit een nieuwe vriend(in) van ons museum zal opleveren. Wij kunnen niet zonder een gezonde financiële basis om de instandhouding van de Sjoel en een bredere verankering in de Elburger en regionale samenleving mogelijk te maken.

Een museum dat bestaat bij de gratie van de veelkleurige geschiedenis van onze voormalige Joodse stadgenoten; een geschiedenis die zo abrupt en dramatisch ten einde kwam. Dat besef geeft de betrokkenheid bij de Sjoel voor ons als Vrienden - en dat bent u allemaal - een bijzondere dimensie. Wij wensen u veel leesplezier en zien ernaar uit u te mogen verwelkomen in onze prachtige, vernieuwde museum.

Aanmelden kan via de website: <http://sjoelburg.nl/vrienden/>

NIEUWSBRIEF VAN DE
STICHTING VRIENDEN VAN
MUSEUM SJOEL ELBURG

EXTRA UITGAVE
JUNI 2018

Vernieuwde Museum Sjoel Elburg geopend

We hebben er reikhalzend naar uitgekeken: de heropening van de Sjoel! Vrijdag 8 juni was het zo ver.

'Een museum dat is uitgegroeid tot een parel onder de musea in Nederland', aldus commissaris van de Koning, Clemens Cornielje. "Door de kwaliteitsslag die het museum nu heeft ondergaan is de aantrekkingskracht alleen maar toegenomen. Hij beklemtoonde dat verdraagzaamheid en integratie belangrijke thema's zijn in deze tijd van toenemend

antisemitisme en dat het daarom van belang is dat volwassenen én jongeren een bezoek brengen aan dit Joods museum in de provincie. "Om te leren". Een wens die door de burgemeester van Elburg, de heer Nathan Rozendaal, in zijn toespraak werd onderstreept. Felicitaties waren er ook van het Joods Historisch Museum (JHM) uit Amsterdam, vertegenwoordigd door mevrouw Hetty Berg, lid van de directie. "Zoals het JHM de geschiedenis van de Joden in de vier grote steden

laat zien, zo belicht Museum Sjoel Elburg de geschiedenis van de Joden in de mediene. En het JHM wil ten behoeve van de kleinere Joodse musea in Nederland graag de rol van kenniscentrum vervullen", aldus mevrouw Berg.

Na afloop van de bijeenkomst in de Grote Kerk werd de officiële openingshandeling verricht bij de entree van het museum door de Commissaris van de Koning Clemens Cornielje en Constant Vecht, een nazaat van de Joods Elburgse familie Vecht.

Een ambitieus project voltooid

Het begon met een zeer goed bezochte bijeenkomst in de Grote of St. Nicolaaskerk van Elburg. We mochten de blijdschap en voldoening over het resultaat van een ingrijpende verbouwing en uitbreiding met elkaar delen. Een ambitieus project van een klein museum in de mediene.

Het resultaat van het omvangrijke project, dat in financiële zin mede mogelijk werd gemaakt door de genereuze bijdragen van de provincie Gelderland en de gemeente Elburg, mag er zijn. Naast de fraaie en ruime entree is ook de vormgeving en inrichting van de vaste tentoonstellingsruimte drastisch herzien. Met een nieuwe film en met zorg en vakkenis ingerichte vitrinekasten met familieverhalen. De uiteenlopende thema's rond het samenleven van de Joodse burgers met hun niet-joodse stadgenoten zijn op inhoud grondig geactualiseerd en sluiten naadloos op elkaar aan.

De wisseltentoonstellingen, waar zo nodig de confrontatie met de eigen geschiedenis niet wordt gemeden, maken permanent deel uit van wat het Museum aan jong en oud(er) te bieden heeft. Het laat zien wat ten diepste de drijfveer is van die club van vrijwilligers die dit verhalenmuseum draaiende houden. Aandacht voor de actuele thema's zoals verwoord door de Commissaris van de Koning. En blijvend gedenken als opdracht. Scheidend voorzitter Theo van Ledden zei het zo: "Zolang wij de verhalen blijven doorvertellen, leven zij onder ons".

Vlnr: mr. R. van Helden (Vrienden van de schilder Martin Monnickendam), rabbijn Edward van Voolen (adviseur MSE), opperrabbijn B. Jacobs bij de opening

De nieuwe 'mediene-wand' in de hal van het museum, met informatie over alle (voormalige) synagoges in de 'provincie'

Voorzitter Theo van Ledden en Commissaris van de Koning Cornielje worden rondgeleid door projectleider Frederieke Jeletich

'Mijn wens is dat Museum Sjoel Elburg nog meer dan ooit op boeiende en eigenzinnige wijze haar boodschap blijft uitdragen.'

Clemens Cornielje,
Commissaris van de Koning

'Terecht een feestelijke bijeenkomst. En toch voelt het ook dubbel. De Sjoel was feitelijk nooit als museum bedoeld.'

Jan Nathan Rozendaal,
burgemeester van Elburg

Vrienden bedankt!

Ook de Vrienden van Museum Sjoel Elburg hebben royaal kunnen bijdragen aan de uitbreiding en herinrichting. Namens de donateurs en de leden van de Club van 100 hebben we een bedrag van €25.000 overgemaakt. Bovendien hebben we enkele nieuwe vitrinekasten voor de vernieuwde vaste tentoonstelling kunnen bekostigen.

De Joodse gemeenschap door de ogen van Martin Monnickendam

In de zomer van 2018 staat tot en met 15 september het werk van de Joods Amsterdamse kunstenaar Martin Monnickendam centraal in Museum Elburg en Museum Sjoel Elburg.

In ons museum kunt u genieten van een deel van zijn werken met joodse thematiek. Het sociale leven van Martin Monnickendam speelde zich grotendeels af binnen de joodse gemeenschap van Amsterdam. De werken die hij hier maakte geven een uniek inzicht in het dagelijks leven in Mokum. Wij exposeren twintig tekeningen en vier schilderijen, afkomstig uit de collectie van het Joods Historisch Museum. Te zien zijn onder andere interieurs van de synagoge en de joodse bibliotheek Ets Haim, stadsgezichten en treffende portretstudies. Voor deze tentoonstelling komt bovendien de bekende tekening van het poortje naar de synagoge tijdelijk terug naar de Elburgse sjoel!

Voor deze unieke expositie in de Sjoel heeft onze tentoonstellingscommissie een prachtige, kwalitatief hoogstaande kijkwijzer gemaakt: een handzaam boekje waarin alle geëxposeerde werken die in de Sjoel te zien zijn, staan afgebeeld en kort worden toegelicht.

↑ Buste van de schilder en de tekening van poortje naar de synagoge in Elburg zijn de blikvangers van de tentoonstelling.

↓ De overhandiging van het aquarel 'De vrouwengalerij in de Spaanse synagoge te Venetië'

Schenking voor Museum Sjoel Elburg

Tijdens de opening van de tentoonstelling heeft mr. R. van Helden, bestuurslid van de Stichting Vrienden van de schilder Martin Monnickendam, een fraaie aquarel met de titel De vrouwengalerij in de Spaanse synagoge te Venetië, geschonken aan Museum Sjoel Elburg. Hij overhandigde het kunstwerk aan de blij verraste projectleider mevr. F. Jeletich-Visser.

De aquarel heeft inmiddels een plaatsje gekregen in de tentoonstelling in Museum Sjoel Elburg.

Poem without an end

Inside the brand-new
museum
there's an old synagogue.
Inside the synagogue
is me.
Inside me
my heart.
Inside my heart
a museum.
Inside the museum
a synagogue,
inside it
me,
inside me
my heart,
inside my heart
a museum

Yehuda Amichai

Dankzij de uitbreiding van het museum is er veel meer ruimte gekomen voor de museumwinkel. Op de plaats van de oude filmzaal zijn alle producten op een aantrekkelijk manier uitgesteld.

Onderscheidend

Koninklijke Onderscheiding Theo van Ledden

De toch al feestelijke dag van de heropening van de Sjoel kreeg een extra mooi tintje voor Theo van Ledden. Bij zijn afscheid als voorzitter van het bestuur reikte de Nunspeetse burgemeester Van de Weerd aan Van Ledden een Koninklijke Onderscheiding (Lid in de Orde van Oranje-Nassau) uit. Hij ontvangt de onderscheiding onder andere voor alles wat hij in de afgelopen jaren voor de Sjoel heeft gedaan. Hij was sinds 2008 betrokken bij Sjoel Elburg. Eerst als suppoost en daarna vanaf 2009 als voorzitter van het bestuur.

Tijdens zijn voorzitterschap is er veel gebeurd, met name op het gebied van uitbreiding van het museum. Een hoogtepunt was in 2012 de komst van Hare Koninklijke Hoogheid prinses Máxima, die de nieuwe tentoonstellingszaal opende. Een ander gedenkwaardig moment was het uitroepen van Museum Sjoel Elburg tot het mooiste kleine museum van Nederland (2010). En nu in 2018, bij zijn afscheid, de opening van het verbouwde en heringerichte museum.

Theo van Ledden heeft zijn rol als voorzitter met verve vervuld. Hij heeft met wijsheid en grote inzet het museum door hectische tijden heen geloodst. Met grote trouw, inzet en betrokkenheid leverde hij zijn bijdrage, en wel op zo'n wijze dat er altijd een kwaliteitsslag werd gemaakt. Daarbij heeft hij het vermogen om mensen, ook van uiteenlopende karakters en opvattingen, samen te laten werken voor het gemeenschappelijke doel, vooral door zijn grote beminnelijkheid en onkreukbaarheid. Een bruggenbouwer en een samenbinder. Niet voor niets is er zowel binnen de wereld van Museum Sjoel Elburg als daarbuiten veel respect voor zijn persoon, voor zijn capaciteiten en voor zijn inzet.

Onze felicitaties en dank gaan niet alleen naar Theo, maar ook naar zijn echtgenote Anneke.

Huib Kuiper krijgt landelijke museumonderscheiding

Iedere twee jaar wordt tijdens de algemene ledenvergadering van de Nederlandse Federatie van Vrienden van Musea de Gerard Evers Onderscheiding uitgereikt aan een vrijwilliger met buitengewone verdiensten voor een van de Nederlandse musea. Huib Kuiper, lid van ons Vriendenbestuur, wist wel dat hij behoorde tot de vijf genomineerden voor deze onderscheiding, maar dat deze eer hem te beurt viel, was een totale verrassing.

Huib Kuiper is vanaf de oprichting van Museum Sjoel Elburg een van de drijvende krachten binnen het Vriendenbestuur. Hij werd geroemd vanwege de grote nauwgezetheid waarmee hij een achttal jaren het secretariaat van dit bestuur waarnam. Daarnaast is hij coördinator van de cursussen Hebreeuws, en geeft hij als gids rondleidingen langs panden met een Joodse geschiedenis in Elburg. Als bestuur zijn we bijzonder blij met dit eerbetoon aan een van onze vrijwilligers. Een onderscheiding die ook wordt ervaren als een waardering voor de enorme en belangeloze inzet van de kleine honderd vrijwilligers, die Museum Sjoel Elburg in 10 jaar tijd tot een museum met landelijke faam gemaakt hebben.

Vlnr: Liesbeth en Huib Kuiper, de heer Aelberts en Kees van den Boogert, voorzitter van de Vrienden van Museum Sjoel Elburg

Huib en zijn vrouw Liesbeth waren zichtbaar geroerd toen Huib de erepenning behorend bij deze eervolle onderscheiding uit handen van de voorzitter van de Nederlandse Federatie van Vrienden van Musea, de heer A.P.M. Aelberts, in ontvangst mocht nemen. En voor Liesbeth was er ook een prachtige bos bloemen. Het was een mooi gebeuren in een prachtige ambiance, een stijlvolle zaal in het oude stadhuis van Gouda. Met een delegatie vanuit beide besturen waren wij er getuige van.

Steun de Vrienden van Museum Sjoel Elburg

NL83ABNA0533047919 t.n.v.

Stichting Vrienden Museum Sjoel Elburg

Voor (periodieke) schenkingen is slechts een onderlinge overeenkomst nodig. U kunt hiervoor contact opnemen met onze secretaris.

Giften aan een culturele instelling zijn voor 125% aftrekbaar bij uw aangifte inkomstenbelasting.

Vrienden
Museum Sjoel Elburg

De Stichting Vrienden van Museum Sjoel Elburg is eind 2006 opgericht ter ondersteuning van Museum Sjoel Elburg. De Stichting ondersteunt de zogenaamde 'moederstichting' die het museum en de collectie beheert. Tot de taken van de 'Vrienden' behoort o.a. het werven van donateurs, suppoosten en gidsen, het organiseren van lezingen, excursies en rondleidingen.

Het secretariaat is gevestigd: Graaf Hendriksteeg 2, 8081 CH Elburg
tel.: 036-5227638 / 06-53224459 e-mail: vrienden@sjoelburg.nl